

Avaleht>Perekonnaasjad ja pärimine>Seaduslik lastega välismaale suundumine või sinna elama asumine Seaduslik lastega välismaale suundumine või sinna elama asumine

Rootsi

1 Millistel asjaoludel võib üks lapsevanem viia lapse seaduslikult teise riiki, ilma et tal oleks selleks teise lapsevanema nõusolek?

Kui lapse hooldusõigus on kahel vanemal, on lapse isikliku eluga seotud küsimustes, sealhulgas nii lühiajalise välisriiki reisimise kui ka püsiva ärakolimise jaoks põhimõtteliselt vajalik nende ühine otsus. Kui laps elab koos ainult ühega hooldusõigust omavatest vanematest, siis leitakse, et lapsega koos elaval vanemal on õigus otsustada selle üle, kus laps oma vabal ajal viibib, sealhulgas on sellel vanemal õigus otsustada lühiajaliste välisreiside üle, kui sellega ei rikuta lapse õigust suhelda teise hooldusõigust omava vanemaga.

Ainuhooldusõigust omaval vanemal on õigus võtta laps endaga välisreisidele kaasa või viia laps püsivalt teise riiki ilma teise vanema nõusolekuta. Juhul kui lapsel on siiski õigus suhelda teise vanemaga, peaks lapse hooldusõigust omav vanem sellega arvestama. Teine vanem, kellega lapsel on õigus suhelda, võib esitada avalduse suhtlusõigust käsitleva otsuse täitmiseks lapse uues elukohariigis, kui see on võimalik uue elukohariigi õigusnormide kohaselt.

Kõnealune teine vanem võib samuti taotleda suhtlusõigust 1980. aasta Haagi konventsiooni alusel, kui seda konventsiooni kohaldatakse selles riigis, kus laps elab. Kui ainuhooldusõiguse saanud vanem ei täida suhtlusõigust käsitlevat otsust ning jätab sellega rahuldamata lapse vajaduse olla lähedastes ja heades suhetes mõlema vanemaga, siis mõjutab see tavaliselt Rootsi kohtu hinnangut hooldusõiguse küsimuses mis tahes hilisema kohtuvaidluse korral. Seega vastutavad vanemad ühiselt selle eest, et suhtlusõiguse kasutamine toimiks ladusalt.

2 Millistel asjaoludel on teise lapsevanema nõusolek vajalik, et viia laps teise riiki?

Nagu nähtub küsimusele nr 1 antud vastusest, võivad hooldusõigust jagavad vanemad teha ühiselt otsuseid küsimustes, mis on seotud lapsega, sealhulgas tema välismaal viibimisega. Küsimusele nr 1 antud vastuse põhjal võib samuti järeldada, et isegi kui hooldusõigus on ainult ühel vanematest, peaks see vanem teatavates olukordades lapse mis tahes lühiajaliste välisreiside või püsivamat laadi eemalviibimise korraldamisel võtma arvesse teise vanema suhtlusõigust. Lapse ebaseaduslik teise riiki viimine võib Rootsi õigusaktide kohaselt olla kuritegu.

3 Kuidas saab lapse viia seaduslikult teise riiki siis, kui teine lapsevanem selleks oma nõusolekut ei anna, kuid lapse teise riiki viimine on vajalik?

Kui vanematel on lapse suhtes ühine hooldusõigus, siis võib üks vanem teha teatavates olukordades otsuseid üksi. Sellist võimalust saab kasutada juhul, kui teine vanem ei saa osaleda otsuste tegemises eemalviibimise või haiguse tõttu või muul põhjusel ja otsuse tegemist oleks väga raske edasi lükata. Lapse tuleviku seisukohast väga olulisi otsuseid saab sellisel moel teha samuti üksnes juhul, kui see on vajalik lapse huvides. Peale selle on ka kohaliku omavalitsuse sotsiaalhoolekande komiteel õigus teha otsuseid psühhiaatrilise või psühholoogilise ravi kohta, kui see on vajalik lapse huvides, ning seda isegi juhul, kui raviga nõustub ainult üks vanematest.

4 Kas ajutise äraviimise (nt puhkus, ravi) ja püsiva äraviimise korral kohaldatakse samu eeskirju? Võimaluse korral esitage asjaomased nõusoleku vormid.

Samu sätteid kohaldatakse ainuhooldusõiguse saanud vanema suhtes. Kui laps elab koos ainult ühega hooldusõigust omavatest vanematest, siis leitakse, et lapsega koos elaval vanemal on õigus otsustada selle üle, kus laps oma vabal ajal viibib, sealhulgas on sellel vanemal õigus otsustada lühiajaliste välisreiside üle (vt küsimusele nr 1 antud vastus). Kui vanematel on ühine hooldusõigus, siis võib üks vanematest viia lapse teise riiki psühhiaatrilise või psühholoogilise ravi eesmärgil ilma teise vanema nõusolekuta, kui selle kohta on olemas kohaliku omavalitsuse sotsiaalhoolekande komitee otsus (vt küsimusele nr 3 antud vastus).

Viimati uuendatud: 04/07/2017

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.